

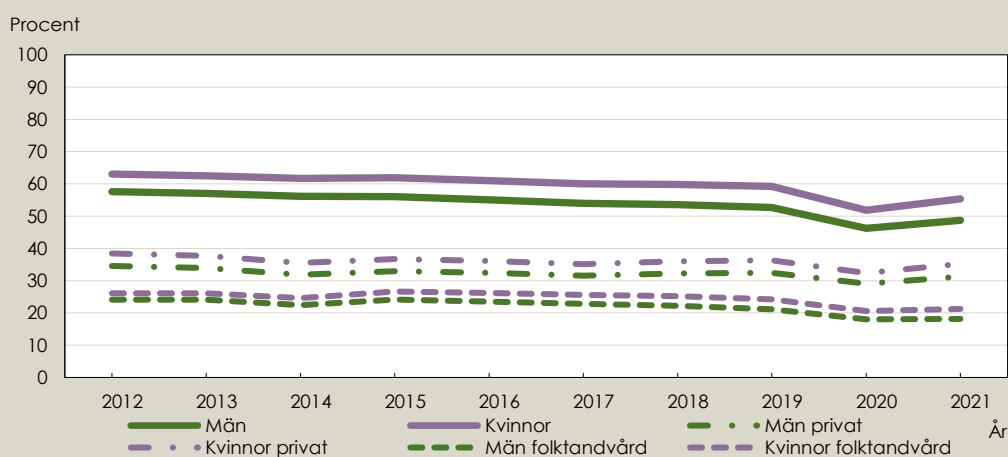
Statistik om tandhälsa 2021

Ungefär 3,9 miljoner, 24 år eller äldre, uppsökte tandvården under 2021. Det är den näst lägsta helårsnoteringen sedan helårsstatistiken började redovisas 2009. Effekterna av pandemin verkar således fortsatt visa sig i färre besökare i tandvården även under 2021. Statistiken visar påfallande geografiska skillnader både sett till munhälsa och besök i tandvården.

Antalet besök är högre än under 2020

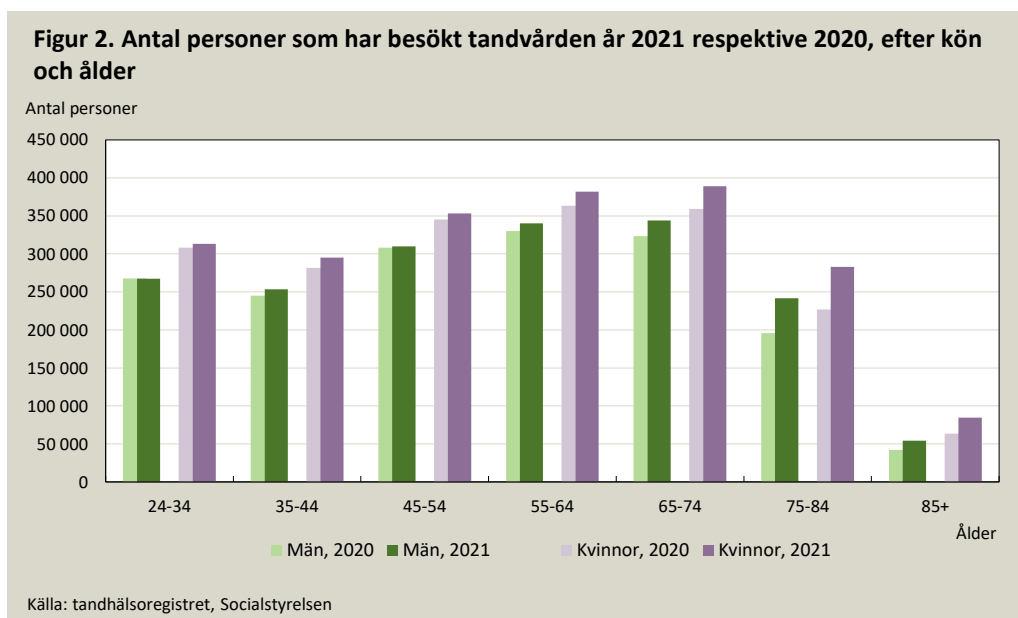
3 910 000 personer, 24 år eller äldre, uppsökte tandvården under 2021. Av dessa var 1 810 000 män och 2 100 000 kvinnor. Det är den näst lägsta helårsnoteringen sedan första redovisade helårsstatistiken 2009. En förklaring till att antalet besök är något högre under 2021 skulle kunna vara att en del besök till tandvården uteblev år 2020 och sköts upp till ett senare tillfälle, eftersom det globala utbrottet av covid-19 klassades som pandemi i mars 2020. När man jämför år 2021 med åren före pandemin syns en större nedgång jämfört med tidigare nedåttrenden, som dock inte är lika stor som för 2020. Orsaken kan vara att pandemin fortfarande påverkade människors benägenhet att besöka tandvården under 2021. Figur 1 visar andelen män och kvinnor som uppsökt tandvården under perioden 2012–2021, med hänsyn taget till befolkningens storlek och åldersstruktur. Av diagrammet framgår också att kvinnor uppsöker tandvården i något högre utsträckning än vad män gör, något som är konsistent över tid. Samma mönster visas för både privata och offentliga vårdgivare men återhämtningen mellan 2020 och 2021 har varit större i privattandvården än i offentliga tandvården.

Figur 1. Andel personer av befolkningen, 24 år eller äldre, som har besökt tandvården 2012-2021, åldersstandardiserade andelar* per år

Källa: tandhälsoregistrat, Socialstyrelsen

I figur 2 visas antal personer som besökt tandvården under 2021 och 2020, redovisat efter åldersgrupper. Antalet besökare har ökat bland de flesta åldersgrupper jämfört med 2020. Samma trend visas för både män och kvinnor.

Den största ökningen, sett till antal individer, syns i åldersgruppen 75–84, en åldersgrupp som minskade sina besök till tandvården kraftigt i samband med utbrottet av pandemin. I denna åldersgrupp var det 45 800 fler män och 55 900 fler kvinnor som besökte tandvården under 2021 jämfört med 2020. Detta motsvarar en procentuell uppgång på omkring 25 % för båda könen. Den största procentuella förändringen återfinns dock i den högsta åldersgruppen med personer äldre än 85 år. För denna åldersgrupp ligger den årliga ökningen på 33,2 % för kvinnor och 29,2 % för män.

Mer information om pandemins effekter

Socialstyrelsen har publicerat ett antal fördjupade analyser om pandemins effekter på tandvårdsbesöken 2020 och 2021. Du finner rapporterna här: www.socialstyrelsen.se/coronavirus-covid-19/socialstyrelsens-roll-och-uppdrag/analys-och-utveckling/ (under "Tandvård").

Tydliga geografiska skillnader i munhälsa och besök

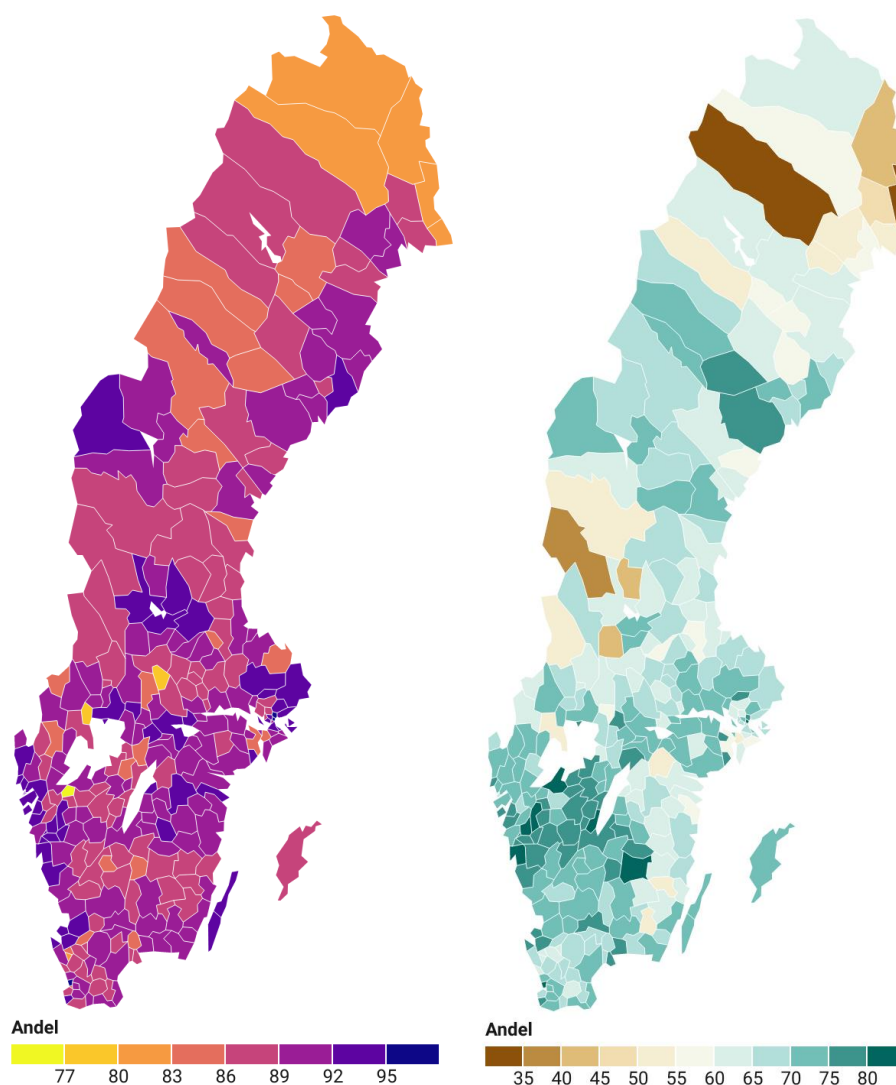
I Figur 3 redovisas geografisk indelning på kommunnivå av andelen 65- till 74-åringar med 20 eller fler kvarvarande tänder (vänster) och andelen individer 55–64 år som har gjort basundersökning senaste tre åren (höger).

I den vänstra figuren kan det observeras att andelen 65- till 74-åringar med 20 eller fler kvarvarande tänder är lägst i norra delen av landet och generellt i

mindre tätbefolkade kommuner. I den högra figuren kan det också observeras att kommuner med låg andel som har genomfört basundersökning de senaste tre åren fördelar sig också ojämnt över landet.

Allmänt kan därmed tydliga geografiska skillnader observeras i respektive åldersgrupp, både sett till andel kvarvarande tänder och andel basundersökningar.

Figur 3. Andel 65–74 åringar med 20 eller fler kvarvarande tänder som har besökt tandvården 2019–2021 (vänster) och andel 55–64 åringar som har genomfört minst en basundersökning 2019–2021 (höger).

Tabell 1 visar kommunerna med lägsta respektive högsta andelen 65- till 74-åringar med 20 eller fler kvarvarande tänder rapporterat 2019–2021.

Vidare redogör tabellen för kommuner med lägst respektive högst andel individer i åldersklassen 55–64 år som har genomfört basundersökning någon gång under de senaste tre åren.

Tabell 1. Kommuner med lägst och högst andel 65–74 år med 20 eller fler kvarvarande tänder och genomfört basundersökning 55–64 år, 2019–2021

Andel med minst 20 kvarvarande tänder		Andel individer med basundersökning	
Lägst	Högst	Lägst	Högst
Grästorps: 76	Danderyd: 97	Jokkmokk: 31	Lomma: 85
Grums: 79	Täby: 95	Övertorneå: 33	Habo: 84
Ljusnarsberg: 79	Lidingö: 95	Haparanda: 34	Lidköping: 84
Pajala: 80	Lomma: 95	Älvdalen: 39	Kungsbacka: 83
Haparanda: 80	Waxholm: 94	Pajala: 41	Alingsås: 81
Kiruna: 80	Tjörn: 94	Vansbro: 41	Vetlanda: 81
Övertorneå: 81	Lerum: 94	Orsa: 43	Lerum: 81

Faktaruta om tandhälsa och statistiska mått

Målet för tandvården är en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen (Tandvårdslag (1985:125)). En kvarvarande tand är en tand som har en naturlig rot, är delvis frambruten eller har synlig tandrot. Hit räknas också visdomständer. Beroende på om visdomständerna är frambrutna eller har synlig tandrot kan en person ha upp till 32 kvarvarande tänder. När antalet kvarvarande tänder minskar kan tuggfunktionen påverkas negativt. Generellt anses ett bett med tio främsta tänderna i varje käke kunna ge tillfredställande tuggfunktion. ”20 eller fler kvarvarande tänder” kan således användas som mått på tillfredställande tuggfunktion.

Andel med 20 eller fler kvarvarande tänder i åldersklassen 65–74 varierar från 76 till 97 procent mellan Sveriges kommuner (Tabell 1). Generellt kan man observera att socioekonomiskt starkare kommuner nära storstäder visar hög andel invånare med 20 eller fler kvarvarande tänder. Andel som har genomfört en basundersökning varierar från 31 till 85 procent.

Referenser

1. Shortened dental arches and oral function. Kayser AF 1981, J Oral Rehabil, Vol. 8, pp. 457–462.
2. The shortened dental arch concept and its implications for oral health care. Witter DJ, van Palenstein Helderma WH, Creugers NH, Kayser AF 1999, Community Dent Oral Epidemiol, Vol. 27, pp. 249–258.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/tandhalsa/

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Sasha Pejicic, statistikfrågor

Telefon: 075-247 43 13

E-post: sasha.pejicic@socialstyrelsen.se
sen.se

Jeroen de Munter, statistikfrågor

075-247 30 00

jeroen.de-munter@socialstyrelsen.se

Alfheidur Astvaldsdottir, sakfrågor

Telefon: 075-247 38 83

E-post: alfheidur.astvaldsdottir@socialstyrelsen.se